

KULTURA 2/2022
WSPÓŁCZESNA
TEORIA • INTERPRETACJE • PRAKTYKA

**Wspólnota
(w) fotografii**

**NARODOWE CENTRUM KULTURY
WARSZAWA 2022**

RADA NAUKOWA:

Maciej Ząbek – przewodniczący, Elżbieta Banecka,
Grzegorz Godlewski, Anna Gomółka, Konrad Klejsa,
Leszek Korporowicz, Iwona Kurz, Ewa Rewers,
Elżbieta Rybicka, Bożena Shallicross, Roch Sulima,
Renata Tańczuk, Izolda Topp-Wójtowicz, Dariusz Wadowski,
Krzysztof Wielecki, Rafał Wiśniewski

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Rafał Koschany – redaktor naczelny
Magdalena Woźniewska-Działak – zastępczyni redaktora naczelnego
Maria Pietrusiewicz – sekretarz redakcji
Tomasz Majewski – członek redakcji

KONCEPCJA GRAFICZNA KWARTALNIKA: Wojciech Pawliński

ILUSTRACJE: Paweł Osiał

REDAKCJA JĘZYKOWA: Maria Pietrusiewicz

KOREKTA: Elżbieta Gola

TŁUMACZENIE: Małgorzata Sobczak

REDAKCJA TECHNICZNA: Maryla Broda

SKŁAD I ŁAMANIE: Marcin Szcześniak

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

**TOWARZYSTWO
KULTUROZNAWCZE**

Nazwiska recenzentów kwartalnika w 2022 roku zostaną podane w numerze 1/2023.

Forum Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego

© Copyright Narodowe Centrum Kultury

ISSN 1230-4808

ISBN 978-83-7982-445-8

ADRES REDAKCJI: „Kultura Współczesna”

Narodowe Centrum Kultury

ul. Płocka 13

01-231 Warszawa

e-mail: kwartalnik@nck.pl

www.kulturawspolczesna.pl

NUMERY ARCHIWALNE: sklep.nck.pl

PRENUMERATA: ksiazki@nck.pl

NAKŁAD: 350 egz.

DRUK: Drukarnia Wielkopolska sp. z o.o.

ul. Dziewińska 41, 60-178 Poznań

Narodowe Centrum Kultury jest instytucją państwową działającą na rzecz rozwoju kultury w Polsce.

Publikacja finansowana z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

SPIS TREŚCI

I WSPÓLNOTA (W) FOTOGRAFII

Koncepcja: Tomasz Ferenc, Krzysztof Olechnicki

Tomasz Ferenc, Krzysztof Olechnicki
WSTĘP. FOTOGRAFIA W SŁUŻBIE WSPÓLNOTY — 10

Arkadiusz Karwacki, Krzysztof Lepczyński
MY I ONI – PANDEMICZNE ILUSTRACJE Z PAMIĘTNIKÓW CZASU KORONAWIRUSA — 16

Xawery Stańczyk
POZDROWIENIA Z POLSKI. FOTOGRAFIA JAKO NARZĘDZIE MOBILIZACJI SPOŁECZNEJ
W WALCE Z ZANIECZYSZCZENIEM WIZUALNYM — 34

Marianna Michałowska
DZIAŁANIE W STADZIE PRUSA – FOTOGRAFIA I AKADEMIA — 48

Tomasz Ferenc, Krzysztof Olechnicki
SOCJOLOGIA GRUPY ARTYSTYCZNEJ. ZERO-61 JAKO GRUPA PIERWOTNA — 62

Adam Pisarek
CHWYTANIE ŻYCIA. „BEZKRWAWY ŁOWY” JAKO FORMA WYTWARZANIA RELACJI
POPRAZ FOTOGRAFIĘ — 81

Rafał Drozdowski
FOTOGRAFIA ŻYWI SIĘ RÓŻNICAMI — 95

II W OBIEKTYWIE

Michał Sita
ZAANGAŻOWANIE JAKO METODA. BADANIA ARTYSTYCZNE W NAJNOWSZYCH
DOKUMENTALNYCH PUBLIKACJACH FOTOGRAFICZNYCH — 106

Apolinary Rzońca
WYKADROWAĆ (NIE)BEZPIECZEŃSTWO WSPÓLNOTY. FOTOGRAFIA W SŁUŻBIE
UDOSKONALANYCH PRAKTYK KULTURY NADZORU NA WYBRANYCH PRZYKŁADACH
Z WIEKÓW XIX I XX — 126

Magdalena Widelska
ADAM JERZY CZARTORYSKI W OBIEKTYWIE NADARA – FOTOGRAFIE
Z MUZEUM ZAMOYSKICH W KOZŁÓWCE — 140

Wojciech Sternak
WĘDROWCY ANTYKWARYCZNEJ AWANGARDY — 152

Anna Wotlińska
CYKL *UNTITLED FILM STILLS* – FOTOGRAFICZNY INDEKS KOBIECYCH (STEREO)TYPÓW
CINDY SHERMAN — 165

III OMÓWIENIA

Katarzyna Machtyl
FOTOGRAFICZNE I CZYTELNICZE PRZYJEMNOŚCI — 182

Rafał Koschany
TELEWIZJA JAKO ANTROPOLOGIA — 190

TABLE OF CONTENTS

I COMMUNITY (IN) PHOTOGRAPHY

The concept by: Tomasz Ferenc, Krzysztof Olechnicki

Tomasz Ferenc, Krzysztof Olechnicki
INTRODUCTION. PHOTOGRAPHY IN SERVICE TO THE COMMUNITY — 10

Arkadiusz Karwacki, Krzysztof Lepczyński
US AND THEM: PANDEMIC ILLUSTRATIONS FROM THE CORONAVIRUS DIARIES — 16

Xawery Stańczyk
GREETINGS FROM POLAND. PHOTOGRAPHY AS A SOCIAL MOBILISATION TOOL
AGAINST VISUAL POLLUTION — 34

Marianna Michałowska
THE CASE OF STADO PRUSA: PHOTOGRAPHY AND UNIVERSITY — 48

Tomasz Ferenc, Krzysztof Olechnicki
SOCIOLOGY OF ARTISTIC GROUPS. ZERO-61 AS A PRIMARY GROUP — 62

Adam Pisarek
TO CAPTURE LIFE. 'BLOODLESS HUNT', OR HOW TO ESTABLISH RELATIONSHIPS
THROUGH PHOTOGRAPHY — 81

Rafał Drozdowski
WHEN PHOTOGRAPHY FEEDS ON DIFFERENCES — 95

II THROUGH THE LENS

Michał Sita
ENGAGEMENT AS A METHOD. ART-BASED RESEARCH
IN THE LATEST PUBLICATIONS OF DOCUMENTARY PHOTOGRAPHY — 106

Apolinary Rzońca
ZOOMING IN ON COMMUNITY (IN)SECURITY. PHOTOGRAPHY IN SERVICE
TO SURVEILLANCE CULTURE ON EXAMPLES FROM THE 19TH AND 20TH CENTURIES — 126

Magdalena Widelska
ADAM JERZY CZARTORYSKI IN THE LENS OF NADAR.
PHOTOGRAPHS FROM THE ZAMOYSKI MUSEUM IN KOZŁÓWKA — 140

Wojciech Sternak
WANDERERS OF PHOTOGRAPHY'S ANTIQUARIAN AVANT-GARDE — 152

Anna Wotlińska
UNTITLED FILM STILLS. CINDY SHERMAN'S PHOTOGRAPHIC INDEX
OF FEMALE (STEREO)TYPES — 165

III REVIEWS

Katarzyna Machtyl
PHOTOGRAPHIC AND READING PLEASURES — 182

Rafał Koschany
TELEVISION AS ANTHROPOLOGY — 190